

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SAPTAMANAL

Abonamentul anual: 500 Lei

Redactor: Pr. T. CIURUȘ

Redacția și Administrația
ALBA-IULIA, Str. Avram Iancu 3

P. S. Părinte Episcop Nicolae Colan propovăduiește legea românească.

Popasuri misionare pe valea Mureșului de sus.

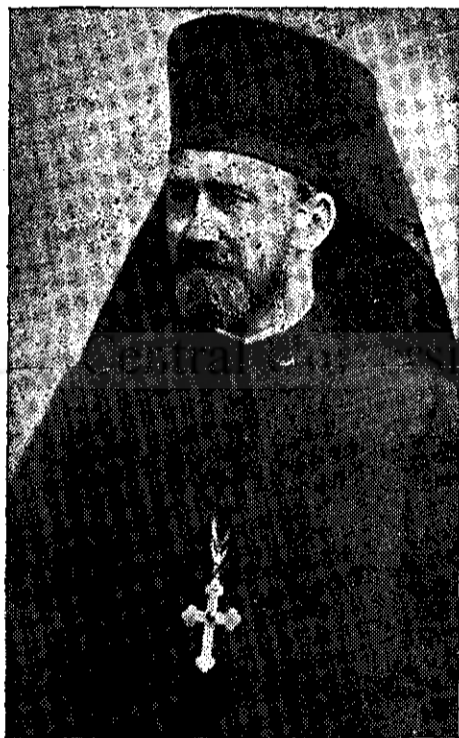
Credincios unei sănătoase tradiții de a vizita an de an la praznicul Sf. proroc Ilie, mănăstirea Sf. Ilie din Toplița și de astădată P. S. Sa, smulgându-se din mijlocul zilnicelor preocupări dictate de conducerea celei mai vaste Eparhii a coborât în mijlocul miilor de pelerini credincioși. Drumul atât la ducere, cât și la întoarcere P. S. S. l-a presărat cu lungi popasuri misionare.

Insoțit de P. P. C. C. protoierei dr. Vasile Sava consilier, Ioan Mașoș protopop al Reghinului și dr. Liviu Munteanu rectorul Academiei Teologice, de arhidiaconul Vasile Bogdan, în seara zilei de 18 Iulie face primul popas în frunțașă comună de oieri mureșeni, Luieriu. Luereni, în frunte cu preotul Olteanu, părintele sufletesc, îi întâmpină la marginea satului lor și la porțile bisericii. Intr'o atmosferă de profundă evlavie, cuvântul de mângâiere și îndemn al P. S. Sale a umplut de lacrimi ochii celor cari îl ascultau.

Al doilea popas este făcut în dimineața zilei de 19 Iulie în frumoasa și bogata parohie Deda. Intr'o impunătoare ordine, mai bine de 3000 de credincioși din Deda și Filea, așezați în șiruri lungi ce porneau dela impunătoarea biserică, cu aspect de catedrală, au primit pe P. S. Sa cu flori și urale. Părintele Grecu, harnicul paroh din Deda este mândru, că poate prezenta arhierelui său un atât de frumos buchet de țărani români. Trăește o clipă care-l răsplătește de toată strădania alor 16 ani de păstorire. În biserica arhiplină urmează sf. Liturghie cu sobor de preoți, răspunsurile fiind date de corul tineretului. După rugăciunea de deslegare, P. S. Sa într'o magistrală predică a talmăcit evanghelia zilei.

În aceeași zi al treilea popas este făcut, la Vecernie, în parohia Stânceni. O identică primire din partea parohului local Olteanu și câțiva preoți din jur și popor.

Luni în 20 Iulie s'a săvârșit Sf. Liturghie în mănăstirea Sf. Ilie din Toplița cu sobor de preoți și călugări în fața alor câteva mii de pelerini din localitate și împrejurimi. S'a făcut parastas pentru odihna sufletului Prea Fericitului Patriarh Miron.

P. S. S. Episcopul Nicolae Colan

În predică P. S. Sa, arătând importanța îndoitei prăznirii a zilei: sărbătoarea sf. proroc Ilie și pomenirea ctitorului mănăstirii Patriarhului Miron, scoate în relief lupta dârză a prorocului împotriva idolatriei timpului și lupta fiului comunei Toplița pentru Biserica strămoșească. Sunt exemple de urmat.

La întoarcere ultimul popas e făcut la vecernie în parohia Galați. Grupuri, dela intrarea în parohie până la biserică, fiecare cu rosturile lui au întâmpinat pe P. S. Sa, cu flori, urale și cuvinte de caldă iubire. N'a lipsit nici carul împodobit cu patru boi, nici călărașii. La intrarea în biserică P. Cucernicul Protoiereu al Bistriței, V. Mureșanu împreună cu 8 preoți și mulți intelectuali, corul din Bistrița, au venit să ridice nimbul sărbătorii.

Vecernia s'a făcut în biserica cât o catedrală de încăpătoare, arhiplină de credincioși. Predica P. S. Sale desvoltând aceeaș problemă a importanței și puterii credinței în Dumnezeu, este ascultată cu viu interes de mulțimea norodului. — „Țara“.

N'avem posibilitatea să redăm în toată măreția lor aceste popasuri misionare, dar gândul ne duce peste proaspetul hotar și închipuirea ne arată un Păstor pornit la drum, mereu să propoveduiască legea românească. Puterea sufletească cu care se vestește cuvântul Domnului, așa cum l-am moștenit din părinți, dăltuește viitorul neamului din mijlocul asprelor suferințe.

Dacă Sfântul Apostol Pavel, prin lungile sale călătorii misionare, a putut să pregătească viitorul strălucit al creștinismului, în butul atâtor prigoniri vrăjmașe, credem că și opera misionară a P. S. Părinte Episcop Nicolae va sădi în sufletul fraților, ce văd în legea lor mântuirea, sămânța aducătoare de roduri belșugate.

Credincioși acestei sfinte nădejdi, ne împreună rugile și'ntr'un gând cântăm: „Pe Stăpânul și Arhtereul nostru Nicolae, Doamne păzește-L întru mulți ani!“

Evanghelia

Mateiu c. 22, sth. 35—46.

Intrebarea pusă Mântuitorului de către legiutor, despre cea mai de căpetenie poruncă, ne pare firească, dacă o desbrăcăm de gândul ispășitor ce l-a purtat. Câte fînțe omeneste, în momentul de reculegeri, nu se întrebă: oare de care poruncă să ascult, ca să pot nădăjdui împăcarea deplină!

Pentru toți, legiutori sau creștini dornici de mântuire, Domnul răspunde: să iubești pe Dumnezeu și pe aproapele. Deci iubirea, este porunca de căpetenie.

Sentimentul iubirii, nu este strein de firea omului; numai ura îl împiedecă să se arate în toată frumusețea sa sfințitoare. Și Mântuitorul tocmai de aceea cere omului dragoste față de Dumnezeu și față de aproapele, ca așa să înnoiască firea noastră cea stricată prin păcat.

Intrebarea e, cum ne poate aduce împlinirea acestei porunci: mântuirea.

Când s'a spus: fiți desăvârșiți, căci desăvârșit e Dumnezeu, s'a arătat ținta vieții noastre: Dumnezeu. Pentru aceasta firea omului are acel sentiment ce mereu dorește desăvârșirea. Nimănui nu-i este dat să trăiască o viață desăvârșită și oricât se va frământa omul, păcatul îi va fi mereu tovarăș. Ar urma deci, că pe Dumnezeu nu-l vom putea iubi nici când, El fiind sfințenia desăvârșită. Și cu toate acestea Isus zice: Să iubești pe Domnul Dumnezeu din toată inima ta și cu tot sufletul tău și cu tot cugetul tău. Adică aceasta, în comparație cu slăbiciunea firii noastre, însemnează: a dori mereu binele și a urî răul, sau a folosi toate puterile tale întru împlinirea dreptății. Prin această năzuință,

vei ajunge să trăiești iubirea lui Dumnezeu, căci nimic nu va fi atât de prețios, ca Dumnezeu.

Pentru că dragostea față de Dumnezeu să fie deplină, ea trebuie să se manifesteze și față de aproapele. Apostolul Ioan zice: „Celce iubește pe Dumnezeu, să iubească și pe fratele său” (I Ioan 4—21).

Porunca aceasta pare de neîmplinit. A iubi pe tot omul, și mai ales pe dușmanul tău, pare cea mai mare nebunie și slăbiciune. Cu toate acestea Isus ne îmbie la încercarea cea mai cutezătoare, pe care nimeni n'a dovedit-o ca și El.

Iubirea deapropelui lucrează mult bine în viața de toate zilele. Atunci când omul va îndrăgi ceea ce astăzi urește, viața lui va fi altă viață. În același timp iubirea deapropelui este treapta ce urcă pe scara cerească și apropie sufletul de Dumnezeu. Numai curățindu-ți inima de orice gând potrivnic de apropelui, vei putea să-ți întărești nepuțința firii prin dorința de-a face mai mult bine, decât rău.

Cine are în suflet, dragoste față de aproapele, acela iubește cu adevărat pe Dumnezeu. Nici o altă faptă, însoțită de orice jertfă, nu e în stare să ne mântuiască, dacă lipsește dragostea.

Sf. Apostol Pavel a cântat dragostea creștină în cuvinte neperitoare când spune: „Și de ași împărți toată averea mea, și de-aș da trupul meu să-l ardă, și dragoste nu am, nimic nu-mi folosește”. (I Cor. 13—5).

Taina rostului vieții noastre este: dragostea. Fericit celce știe să înțeleagă aceasta.

Pr. T. Ciurș

Sfințirea bisericii din Iuriul de Câmpie

Cu deosebită solemnitate și cu un entuziasm nedescris s'a săvârșit actul sfințirii Bisericii, în mod provizoriu, din frunțașă comună de graniță: Iuriul de câmpie, în ziua de 6 Aug. a. e. cu ocazia marelui praznic împărătesc Schimbarea la față, pe lângă următoarele împrejurări.

Parohia Iuriul de câmpie, datează din primăvara anului 1932, când o bună parte dintre credincioșii confesiunii unite au revenit la strămoșeasca lege a părinților noștri, la Biserica mamă a Răsăritului.

Din momentul revenirii la credința strămoșească a enoriașilor din Iuriu, în clipa aceea au pus bază unui locaș de rugăciune. Astfel de acte, pornite în mod spontan din conștiința poporului, verifică pe deplin credința vie și lucrătoare a ortodoxismului, care este capabilă de mari realizări, atât în viața internă cât și pe teren.

Ziua de 6 August a. e. a fost cu adevărat o revelație, când actul sfințirii s'a săvârșit de către mandatarul Prea Ven. Vicariat de Alba-Iulia: P. On. Fr. protopop Aurel Gliga, însoțit de P. On. protopop din Cojocna: Gh. Suciș și de parohul adm. Virgil Șeuleanu.

Dis de dimineață pâlcuri de creștini se îndreptau spre noul Sion, care prin glasul armonios a clopotelor cheamă la sfânta rugă pe toți bunii creștini. În curtea Bisericii, în fața sfintei Cruci, s'a făcut sfințirea apei, după aceea urmașă înconjurarea Bisericii, stropindu-se cu aghiazmă, în ca-

dența imnurilor religioase și de slavă Domnului. La intrarea în Biserică a îngenunchiat întreg poporul, ascultând cu zmerenic sf. rugăciune rostită de către P. On. protopop A. Gliga. Intrării în Biserică nouă, i-a urmat sfânta Liturghie săvârșită de către P. C. Părinți.

La sfârșitul Liturghiei P. On. protopop al tractului a rostit predica praznicului, în care s'a relevat rolul credinței vii și lucrătoare din care izvorăște fapta mare. Ca de pildă în momentul de față, când în ciuda tuturor izbeliștelor de azi credincioșii din localitate n'au slăbit câtus de puțin de a ridică această sfântă Biserică, care este podoaba câmpiei. Laudă sârguința enoriașilor și aduce mulțumiri tuturor cari s'au ostenit pentru realizarea acestui ideal mareș. La urmă s'a citit și cuvântul de încurajare și de binecuvântare a Prea Ven. Vicariat.

A urmat darea de seamă a parohului adm., reliefând donația credincioșilor, dintre cari se remarcă a frunțașului gospodar: Pentru Rus și soția, în valoare de 81.340 Lei. Ministerul Cultelor a contribuit cu 14.000 Lei, iar restul cheltuelilor până la terminarea Bisericii, le-au suportat credincioșii comunei, nelipsind nici contribuția fraților uniți.

Slujba părăstasului s'a săvârșit în curtea Bisericii, în fața unei răstigniri, ridicată det către: Ioan Jucan și soția, în memoria părinților. Aici s'a încadrat și vorbirea Prea C. protopop: Gh. Suciș, refugiat din Cojocna, făcând un mic istoric al evenimentelor de dincolo.

Sfârșitul sfințirii provizoriu, în lipsa iconostasului, s'a încheiat cu o masă comună, la care au luat parte intelectualii și țărani comunei.

Pr. V. Șeuleanu

FOILETON.

Istoricul Parohiei Văleni.

de Pr. Aurel Nicoară

(Continuare)

Legende edificării bisericii.

În țara noastră, orice părau, vale, câmpie, deal, munte ca și ori care cetate, oraș, sat sau instituție, își are povestea (legenda) întemeierii sale; cu smei, animale, oameni și minuni.

Așa și Biserica ortodoxă din Vălcăul ungurec (Vălenii) își are legenda întemeierii sale; care o spun bătrânii, nepoților cu multă stimă și respect, ca pe cel mai scump tezaur ce li s'a păstrat din timpuri imemorabile.

I. Acum, aproape două sute de ani, Românii și-au făcut o Biserică din lemn de stejar cioplit în bardă și acoperită cu șindrilă, în partea de Miazăzi-Răsărit a comunei; față în față cu casele lui Jozsika — un mare boer ungar. — În jurul bisericii se afla cimitirul, lucru care nu i-a prea plăcut lui Jozsika și de aceea el donează un loc — pentru Biserică și cimitir — în partea de Miazănoapte-Răsărit a comunei. Pe acest loc mută Biserica cu spesele lui proprii. Când Biserica era lângă Jozsika n'avea hiregh (coridor) nici nu era padimentată și nici pictată, după mutare i s'a făcut hireghe frumoasă.

s'a padimentat și pictat tare frumos).

Locul acesta, unde se crede că a fost edificată prima Biserică, a fost luat de Jozsika și vândut lui Killiny Francisc (Feri) care îl lasă moștenire urmașilor săi. Aceștia, la rândul lor, îl vând bisericii reformate din loc, dela care — prin licitație publică l'a cumpărat Lörincz Ștefan Gürko, a cărui urmași îl stăpânesc și azi.

II. Românii, în dorința de a-și construi o Biserică ortodoxă s'au adresat — în scris — parohiei reformate, cerându-i o bucată de pământ pentru construirea unei Biserici. Au apelat la ajutorul reformatorilor întru cât Românii erau săraci și nici nu posedau în comună un teren potrivit scopului propus.

6) Auzită dela Gânsca Ștefan, Petrașca Ioan, Băraș Todor, Vlaicu Maria cari azi sunt morți.

Parohia reformată, primind actul, a deliberat asupra lui, atât în ședința consiliului cât și a adunării parohiale, care s'au divizat în două tabere. Unii, în frunte cu preotul, doreau ca locul ce se va ceda să fie răscumpărat de români cu valoarea lui reală; cialalți spuneau să se cedeze în mod cu totul gratuit.

Ivindu-se această divergență de vederi, la propunerea preotului, cererea parohiei românești însoțită de procesul verbal al adunării parohiale și de raportul documentat al of. paroh. ref. au fost transpuse Episcopiei reformate din Cluj spre studiere și strictă ordonare a celor în drept și legale.

Episcopia — văzând nobilul scop din cerere — răspunde să se dea Românilor locul necesar edificării unei Biserici, și drept despăgubire să se plătească pentru el un flo-

BIBLIOGRAFIE.

Increstări

Colecția: „IZVOARELE ORTODOXIEI“

In anul 1938, doi tineri doctori în teologie: D. Fecioru și Pr. O. N. Căciulă, au pus bazele unei biblioteci de talmăcirii în românește, din sfinții părinți, numită „Izvoarele ortodoxiei“, cu scopul să dea publicității, cele mai de seamă scrieri din literatura patristică. Planul inițial prevedea să se talmăcească 60 numere din această colecție într-o perioadă de cinci ani (1938—1943). Din pricină binecuvântate n'au apărut până acum decât patru numere, pe cari am socotit merit să le încreștăm aici.

Cea dintâi talmăcire este „Dogmatica Sf. Ioan Damaschin, lucrată de păr. D. Fecioru. Se știe, că este cel dintâi tratat de dogmatică sistematizat. Cartea cuprinde patru părți. Partea întâia (pag. 3—53) tratează problema existenței lui Dumnezeu și despre Sf. Treime. Cartea doua (pag. 57—140) se ocupă cu problema cosmologică, lumea spirituală și cea materială. Secțiunea treia (pag. 143—251), dezvoltă tema hristologică și soteriologică. Ultima carte a patra (pag. 255—326), discută dogma eschatologică și alte puncte și învățături ale Bisericii. Până azi dogmatica lui Damaschin este izvor și fundament al edificiului dogmatic în Biserica Răsăriteană.

Al doilea volum din colecție este „Comentar la Psalmi“ de Sf. Vasile cel Mare. Cartea tradusă de păr. O. N. Căciulă, cuprinde treisprezece omilii la

diferiți psalmi.

Sunt comentari psalmii I (pag. 25—42), VI (pag. 45—65), XIV (pag. 65—95), XXVIII (pag. 95—120), XXIX (pag. 121—158), XXXII (pag. 159—165), XXXIII (pag. 165—204), XLIV (pag. 204—251), XLV (pag. 251—248), XLVIII (pag. 248—275), LIX (pag. 275—285), LXI (pag. 285—299), CXIV (pag. 299—311). Sf. Părinte face o interpretare filologică și istorică, dar pretutindeni se simte sufletul marelui păstor cu grijă pentru învățătura păstorilor. Lectura cărții este ziditoare de suflet.

Cea de a treia talmăcire este cartea lui Clement Alexandrinul, numită „Pedagogul“, introducerea d-lui Dr. Nicolae I. Ștefănescu. Pedagogul se împarte în trei părți. După cum arată și titlul cărții lui Clement, este îndrumător pe căile vieții creștine. Cuprinde principale pedagogii creștine pentru educator și normele pentru buna viețuire creștină a obștenilor.

In cursul lunii Iunie din anul curent, a apărut al patrulea volum al colecției intitulat: „Dialogul cu iudeul Trifon“ a lui Iustin Martirul, în talmăcirea păr. O. N. Căciulă.

Iustin își mărturisește convertirea sa, după-ce filozofii nu-i mulțumiau setea sufletului său. Subiectul cărții sale este convorbirea cu iudeul Trifon, despre problema a-

lianței vechi și noi între Dumnezeu și oameni. Iudeul susține fanatic alianța veche, prin semnul circumciziunii, iar Iustin dovedește așezământul cel nou al lui Iisus Hristos, care pune accentul pe valoarea sufletului. Iustin combate apoi formalismul sec al iudaismului și fapta osândirii lui Hristos de cvrei. Convorbirea se încheie fără ca Iustin să fi reușit convertirea lui Trifon. Cartea discută probleme cari și azi au deplină actualitate.

Ne bucurăm că s'a reluat începutul tipării colecției „Izvoarele Ortodoxiei“ și avem convingerea, că după ce se vor birui greutățile ce stau în cale, se va putea realiza succesiv programul de muncă pentru a pune la îndemâna Bisericii și credincioșilor, comorile și pietrele fundamentale ale științei dumnezeiești, spre zidire sufletească.

Pr. L. David

Reviste

„VIAȚA ILUSTRATĂ“, revistă de familie, apare lunar cu binecuvântarea P. S. S. Episcop Nicolae. Cluj. Abonamentul 450 Lei. Nr. 6.

In acest număr; Dinu Pajură: Pomenirea lui Caragiale. Prot. Ion Goron: Panteismul, Eugenia Mureșan: Werner Sombart, C. Mureșanu: Michel Angelo, Pr. Aug. Faur: La mănăstirea din Rohia, Ioșif Morușan: Doamne.

Urmează o bogată cronică literară și actualități edificatoare.

Coperta e împodobită de clișeu: poartă românească din Ardealul de sus.

★

„REVISTA TEOLOGICĂ“, organ pentru știința și viața bisericească. Abonament: 400 Lei. Nr. 7—8. Sibiu.

In acest număr; Revista Teologică: Certitudinea dela Cluj, Preot Dr. Liviu Stan; Teologia practică, Preot Dr. Isidor Todoran; Imperfecțiunile lumii față de înțelepciunea divină, Preot Dr. Corneliu Sârbu; Natura și valoarea timpului, Pr. Dr. Liviu Stan și Dr. Gr. T. Marcu; Atitudini: Realism creștinesc și bisericesc, Problema confesională.

Urmează o prea bogată și temeinică cronică literară, cronică evenimentelor mai importante și note și informațiuni.

Cuprinsul bogat și variația problemelor discutate cu'n a parat științific, o îndreptățeste să poarte titlul de revistă științifică.

Pentru noi în mod special ne bucură apariția acestui fascicol prin pecetea ce și-a ales: **Certitudinea dela Cluj.**

Imprejurările actuale au dovedit cu prisosință, apostolatul la care a fost chemat P. S. nostru Episcop Nicolae Colan, din Cluj și pe care îl desăvârșește „între neamuri“, cu atâta admirație și pilduitoare jertfă. Țara întregă recunoscătoare, privește cu încredere în personalitatea valoroasă a P. S. Sale. Acest sentiment de unanimă prețuire, manifestat recent prin alegerea P. S. Sale ca membru activ al Academiei Române, îl mărturisește Revista Teologică ca pe cea mai reală certitudine.

Organizați REUNIUNI DE FEMEI

rin?). Locul acesta se află la Răsărit de biserică reformată și pe el s'a găsit vechea Biserică română edificată în anii 1755—1760.

Primul preot despre care avem urme că a trăit în parohia Vâlceau (Văleni) este Popa Mihăilă (1758—1768), fapt ce se constată dintr'o notiță ce se află scrisă în cazania slavonă — în manuscris — care se găsește în Biserică și azi. Sub păstorirea acestuia se crede că s'a edificat prima Biserică ort. rom. din parohie.

Biserica a fost construită din lemn de stejar (goron), lucrată numai cu săcurea. Închioturată cu multă măiestrie și fixate lemnele, toate în cue de lemn; la fel ușile, a căror balamale erau tot din lemn. Ferestrele foarte mici și joase

Auzită dela Péter St. Vigyáz și înțită de Pr. ref. Iu'iu Konya, care spune că actul episcopiei ref. din Cluj are în arhiva sa și este redactat în limba latină.

după cum joasă era și Biserica în a cărei pereți nu erau de cât 5—6 bărne. Pragurile ușilor erau foarte înalte, în cât se treceau cu greu. In interior era crustată în pânză dură, de cânepă și in, pe care erau zugrăvite multe icoane, scelve din ambele Testamente. Iconostasul nu era zugrăvit. Pe el erau atârinate câteva icoane mobile. Pictura și icoanele s'au introdus mai târziu (1775).

Acoperișul i-a fost din șindrilă, renovat în mai multe rânduri. Turnul, foarte înalt, străjuit de patru turnulețe mai mici în cele patru cornuri ale celui mare. In turn erau fixate cele două clopote care, prin dangătul lor din deal, trezeau conștiințele creștinești la meditație, rugă și închinare.

Prin acest fapt, preotul Popa Mihăilă și-a târnosit în sufletul enoriașilor săi, de aici, puterea-i de muncă și recunoștința veșnică a unui Neam, pe care destinul l'a la-

sat să trăiască înconjurat numai de minoritari.

La anul 1768 era Popa Gheorghe preot local cu episcopii Petre Urs, Fodor Dumitru și Ioan Toadere, iar sfăt (crâșnic) Cearnău Crăciun. Lucrul acesta reese din următorul text ce se găsește scris cu litere cirilice de mână, pe Sf. Evanghelie editată la Sibiu în 1765: „Anii Domnului 1768 Ginuarie 27 de zile. Această sfântă Evanghelie o au cumpărat Vâlcoani pe sama Bisericii lor, dela Popa Ștefan din Mănăsturul Unguresc (azi Mănăstireni) pe 13 Florinți și un mărieș. Și au dat întransa de pomană. 9 Florinți Hireapă Toma și soțul Domniei sale, Marie și fata lor, Marie și ginerile lor Zaharie Gavrila din Oradea. Au venit din Oradea să vadă de rândul socru său, că au dat 9 Florinți și s'au îngăduit și el să fie de pomană la tuspătru. După aceea au dat feciorii vâlkoanilor 6 (șasă) Mărieși și au dat Raita

Blagă cu soțul dumisale Oană 5 Mărieși, și Bara Indreiu 1 (un) Mărieș, și Petre Urs cu Marie 4 Sustaci și Fodor Marie și Simion și Vesea și George 1 (un) Mărieș. Și a lui Popa Ștefan preoteasă Ana 1 Mărieș au dat de pomană. Și cari popă o fi la Biserică să fie datoriu ai pomeni pe aceștia. Și cine s'a afla să o vânză sau să o fure, cineva, să fie afurisit de 3 sute și 18 Părinți sfinți din Necia. Intra aceasta vreme au fost POPA GEORGE popa satului și fio curator fiind Petre Urs și Fudur Dumitru și sfăt fiind Cearnău Crăciun. Să fie titori aceștia la Sfânta Biserică. Scrisam eu popa Ioan“⁸⁾.

(Va urma)

8) Popa Ioan care a scris textul pe evanghelie, este Preotul Ioan Popoviciu din Călata Mare, protopopul de mai târziu al acestui tract, 1794. Textul îl scrie cu ocaziunea vizitațiunii canonice tăcută în calitate de delegat protopopes.

INFORMAȚIUNI

I. P. S. Părinte Mitropolit Nicolae vizitează lagărul dela Vlădeni.

Duminică 9 August c. I. P. S. Părinte Mitropolit Nicolae, însoțit de C. păr. prof. Dr. Liviu Stan, a cercetat prinzionerii sovietici adăpostiți în lagărul dela Vlădeni. Această înaltă vizită este pecetea purtării de grijă, arătată prin trimiterea unui preot ca părinte sufletesc.

După primirea oficială de către d. comandant col. Nițescu, se trece în lagăr unde se slujește sfta Liturghie în limba slavă, iar răspunsurile sunt date de corul prinzionerilor, care a impresionat profund sufletele încercate ale celor peste 1000 prinzioneri ruși.

I. P. S. Părinte Mitropolit Nicolae a rostit apoi o măreață predică, turnând în sufletele ascultătorilor mângăerea creștinească. Cuvântarea a fost talmăcită cu vânt de cuvânt în limba rusă, de C. arhidiacon I. Circov. S'a vizitat apoi capela lagărului și s'a binecuvântat masa prinzionerilor.

De aici I. P. S. Sa și suita, trece în parohia Vlădeni, unde participă la slujba din biserică și unde de asemeni rostește o preafrumoasă cuvântare.

După masă la ora 5, I. P. S. Sa părăsește localitatea lăsând în sufletele tuturor nădejdea zilelor de mântuire.

Numiri de prorectori.

La universitatea din Cluj—Sibiu a fost numit Dl. prof. Ion Lupaș, în calitate de prorector, iar la Academia Comercială din Cluj—Brașov, a fost numit Dl. prof. Ion Matei, președintele F. O. R-ului, în aceeași calitate.

Aceste numiri constituie o alegere fericită, fiind ambii prorectori bărbați ce au ilustrat cu vrednicie învățământul ardelean și totodată membri marcanți în organizația noastră bisericească.

Caterisire.

Diaconul Iosif E. Naghiu, impiegat la Consiliul eparhial ortodox român din Beiuș, născut în anul 1916, Septembrie 14, în comuna Năsăud, din părinții: Iosif Nagy, de religie romano-catolică și Roza Nagy, născută Fehér, de religie ev. reformată, de naționalitate (origine etnică) maghiar, trecut mai înainte la biserica ortodoxă și acum trecut la biserica greco-catolică urită, a fost pedepsit cu caterisirea de către P. S. Părinte Episcop Nicolae al Eparhiei Oradea. Sentința s'a adus la cunoștința tuturor P. S. Chiriarhi din Biserica ortodoxă română și ereticului Iosif E. Naghiu.

Fără comentariu.

APEL.

Moartea prematură a prof. Horia Teculescu, odată cu regretele unanime și dure-roasa pierdere a unui vajnic luptător al Bisericii și Neamului, a adus cu sine datoria cinstirii pomenirii lui vecinice, prin ridicarea unui bust.

Imortalizarea figurii lui în bronz, conștitue temelul pilduitor al unei vieți ce a știut să se dăruiască din belșug, pentru tot ce a fost folositor deaproapelui.

Bustul lui Horia Teculescu se va ridica în Sighișoara.

Prietenii și admiratorii mult regretatului profesor s'au constituit într'un

comitet de inițiativă, în frunte cu P. C. prof. Emilian Stoica, și apelează către toți ceice l-au cunoscut și apreciat, să contribuie cu obolul lor la augmentarea fondului necesar ridicării bustului.

Comitetul școlar al Liceului „Principele Nicolae“, din Sighișoara, a deschis această colectă cu suma de 25.000 Lei.

Contribuția fiecăruia se va trimite prin poștă sau alte căi, Băncii Naționale a României, Sucursala Sighișoara, cu mențiunea: „pentru bustul lui Horia Teculescu“.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 5290/1942.

Concurs din oficiu.

Devenind liber postul de paroh în parohia de clasa III Râpa Râmetului, din județul Alba, prin aceasta se publică concurs pentru ocuparea acestui post. Beneficiile împreună cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat.
2. Casă parohială;
3. Sesiune parohială de 7 jugăre.

Concurenții își vor înainta cererea cu documentele la Vicariat, în termen de 15 zile dela prima publicare a acestui concurs.

Alba-Iulia, 20 August 1942.

Consiliul Vicarial

5—5

Nr. 854/1942.

CONCURS

Pentru întregirea parohiei Rîșca de sus, protopopiatul Cluj-Iludiu, jud. Cluj-Turda, devenită vacantă prin transferarea preotului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Prețul numit va beneficia de următoarele venituri:

1. Salar dela Stat conform pregătirii;
2. Casă parohială cu dependențele necesare;
3. Sesiune parohială: 4.296 Jug. fânaț și 10 Jug. pășunat;
4. Venitele stolare obișnuite;
5. Una vică (50 litri) porumb sau grâu dela fiecare familie;
6. Una zi de lucru dela fiecare familie.

Candidații își vor înainta, în termenul fixat, cererea cu actele regulamentare Veneratului Consiliu Vicarial, apoi cu încuviințarea subsemnatului Oficiu se pot prezenta în parohie, ca să facă cunoștință cu credincioșii.

Întregirea postului se face prin numire făcută de Veneratul Consiliu Vicarial.

Călățele, 15 Iulie 1942.

Oficiul protopopesc în conțelegere cu Consiliul parohial.
Adm. protopopesc,
Pr. Teodor Țiboca

No. 5075—1942.

COMUNICAT

Se aduce la cunoștința tuturor preoților, diaconilor și cântăreților bisericești dela parohii și mănăstiri, care îndeplinesc la 1 Aprilie 1943 un nou termen de gradație, că trebuie să ceară, prin cerere timbrată cu timbru de 10 lei

fiscal și înaintată pe cale ierarhică Ministerului Cultelor, înscrierea noului termen de gradație în bugetul anului 1943—1944.

Cererile cu certificate doveditoare al termenului gradației ni se vor înainta până cel mai târziu 15 Octombrie a. c. întocmind oficiile protopopesci un borderou alfabetic pe parohii.

P. C. Protopopi vor menționa pe cerere pedepsele și concediile avute — cu motivul lor — de respectivul preot.

Cererile intrate după termen nu vor mai fi luate în considerare pentru bugetul anului 1943—1944.

Alba-Iulia, 11 August 1942.

Președinte:

Vicar, Al. Baba

Secretar:

Pr. T. Ciurș

No. 2762/1942.

COMUNICAT.

Aducem prin aceasta la cunoștința C. Preoțimi din cuprinsul Eparhiei noastre că, pe data de 1 Noiembrie 1942, se va deschide o Școală de cântăreți bisericești în Alba Iulia, având și aprobarea Onor. Minister al Cultelor, încât absenții școlii se vor bucura de salar dela Stat.

Școala se organizează potrivit cerințelor vremii și a principiilor școlii de cântăreți bisericești din Nușeni.

Cursurile vor fi de 2 ani teorie și un an practică.

Se vor primi numai fii ai Bisericii ortodoxe, având 16 ani împliniți și o pregătire de 7 clase primare.

Condițiunile de întreținere se vor publica la timp.

Onor. Preoțime este rugată să publice în biserică acest comunicat, îndemnând mai ales tinerii cu aptitudine muzicală să înainteze cerere de înscriere.

La cererea de înscriere se vor alătura următoarele acte:

1. Extras de naștere și de boțez;
2. Certificat școlar;
3. Certificat de moralitate și recomandare din partea parohului local.

Înscrierea se încheie la 1 Octombrie a. c.

Alba-Iulia, 21 August 1942.

Consiliul Vicarial.

Poșta redacției

Pr. A. N. din V. Trimite imediat și restul manuscrisului.

Pr. Gh. O. din V.—B. Articolul cules pentru tipar, din lipsa spațiului, a rămas pentru numărul următor.

Citiți și păstrați „RENAȘTEREA“

TIP. „ALBA“ Cenzurat